

Lehe persoon
Juhan Änilane ja
Balti keti teatejooks.

LK. 3

Külade päev ja
mis kavas?

LK. 4

Bippeni osavald
tuli meile külla.

LK. 6

Paistu esmamainimise tähtpäeval oli ka köitev kultuuriprogramm ja õhtune simman Paistu külaplatsil.

Foto: Rain Pors

Paistu küla 790. aastapäevale tuli rahvast isegi Hiiumaalt ja Soomest

Paistu on olnud sajandeid kihelkonna südameks, mille metsaraamistikku palistatud mäekünkad paistavad kaugelt. Veel kaugemale aga paistis valgus Paistust siis, kui 1884. a alustas koguduse hingekarjase luuletaja Jaak Bergmann, kes raius ühes oma nimega ajaraamatusse ka Paistu nime.

Laupäeval, 3. augustil kell 11 helisesid Paistu Maarja kiriku kellad pidulikult. Paistu Maarja koguduse õpetaja Allan Kährik avas palvusega Paistu esmamainimise 790. aastapäeva. Tihedasse ajakavva mahtus hulgaliselt

tegevusi: Piia Männi mälestuspäevi avamine, Paistu ajaloo näituse avamine, Holstre-Paistu maanteejooks, Mulgimaa Peremäng, Paistu kodukohvikud, kultuuriprogramm ja õhtune simman Paistu külaplatsil.

Paistu rahvamaja juures avati Piia Männile mälestuspink kuhu olid kokku kogunenud pereleikmed, kolleegid, sõbrad, tuttavad ja kogukonna elanikud.

Paistu rahvamaja saalis avas ajaloolane Jaak Pihlak näituse. Paistu ajaloo näituse kuraatorid on Viljandi muuseumi teadurid. Näitus koosneb 8 stendist, mis toob vaatajani hetked Paistu ajaloo. Paistu ajaloo näituse täienduseks avati fuajees ka teine, väiksem Paistu ajaloo näitus. Näitused on avatud 30. augustini argipäeviti kella 11-15 Paistu rahvamajas.

Paistu kalmistul avati tehnikateadlase ja keskkonnakaitsja Harald-Adam Velneri mälestustahvel. Mälestustahvlite traditsiooni algatas Paistu pereselts Mall Ingermaa ja Ene Saare eestvedamisel juba 2011. aastal, mil Paistu kalmistule paigaldati tuntud inimeste kalmude juurde infotahvlid. Nüüd sai see traditsioon kena täienduse Velneri

Paistu kirikus avas õpetaja Allan Kährik palvusega Paistu esmamainimise 790. aastapäeva.

Foto: Evelyn Härm

100. sünniaastapäeva puhul.

Samal ajal kui toimus Mulgimaa Peremäng ja avatud olid Paistu küla kodudes kohvikud hea ja paremaga, tegid rahvamaja taidlejad vihmast märjal laululaval proovi. Kultuuriprogramm Paistu külaplatsil sai alguse Laste Showtansu rütmide saatel, juhendajaks Liselle Riiner. Memmede rühm Paistel Maie Roosimaa juhendamisel ja naisrahvatantsurühm Anna-Minna Kristi Pajuste juhendamisel haarasid vaatajad oma meelevalda, panid jalagi tatsuma ja kaasa

plaksutama. Viljandimaa meeskoori esituses kõlasid Riho Pätsi, Gustav Ernesaksa, Alo Mattiiseni ja Leo Normeti laulud Pille Kähriku ja Markus Mölderid dirigeerimisel.

Õhtuse simmani juhatas külaplatsil sisse ansambel Löötsavägilased. Kohalike meeste bänd OnuPoeg tantsutas rahvast seni kuni rahva sai enda haardesse DJ Aare. Vihmale vaatamata lustus rahvas hommikutundideni.

Gertu Viisk

Paistu rahvamaja juhataja Samal teemal loe ka 2. lk.

Avatud olid kodukohvikud.

Foto: Margit Lillemets

Räägi kaasa valla arengu- dokumentide uuendamisel!

Viljandi vallavolikogu suunas avalikustamisele valla arengukava, eelarvestrateegia ja teehoiukava. Avaliku väljapaneku ajal on kõigil huvilistel võimalus arengudokumentide kohta oma arvamust avaldada ja täiendavaid ettepanekuid teha (dokumentidega on võimalik tutvuda valla kodulehel).

Muudatusettepanekute viimane esitamise tähtaeg on 30. augustil 2024. a. kell 13, e-posti aadressil viljandivald@viljandivald.ee.

Kutsume sind kaasa rääkima valla arengudokumentide avalikel aruteludel:

26. august, kell 17.30 – Viiratsi Rahvamajas, Sakala tn 3, Viiratsi alevik

27. august, kell 17.30 – Mustla Rahvamajas, Posti tn 52e, Mustla alevik

28. august, kell 17.30 – Kolga-Jaani Rahvamajas, Viljandi mnt 2, Kolga-Jaani alevik

29. august, kell 17.30 – Ramsi Vaba Aja Keskuses, Ramsi tee 5, Ramsi alevik

Rohkem infot: arengu- ja hankepeaspetsialist Erki Heinaste, tel. 5343 0241, e-post: erki.heinaste@viljandivald.ee

TEGEVTOIMETAJA VEERUD

Augusti lõpus saab päris valmis Viljandi vallamaja Viiratsis. Seega jõuab vallamaja nüüd valda, mis ongi ju ühe vallamaja õige koht.

Foto: Rain Porss

Balti kett tõi lootuse ja 20. august 1991 vabaduse

On august ja jällegi on tulemas olulised aastapäevad. Alustame varasemast. 23. augustil täitub 35 aastat Balti ketist. Igaks juhaks on tarvis meelde tuletada, millega tegu. 23. augustil 1989. aastal Eestis, Lätis ja Leedus korraldatud massimeeleavalduse eesmärk oli näidata Baltimaade iseseisvustahet ja juhtida maailma tähelepanu Molotov – Ribbentropi paktile, mille salaprotokollid viisid Baltimaade okupeerimise ja annekteerimiseni.

Raivo Lott,
Viljandi Valla
Teataja
tegevtoimetaja

Väga paljud meie hulgast seisis sel päeval Balti ketis ja mäletavad detailselt, mis seal toimus, väiksemagi üksikasjani. Sest see oli nii oluline ka meie endi tarvis. Me kõik tundsim, et vabadus on juba lähedal. Olin siis Rahva Hääle ajakirjanik ja sõitsime mööda ketti, pildistasime ja intervjuerisime ketis seisjaid, aegajalt liitusime ka ise ketiga, et siis edasi sõita. Eri- liseks tegi selle sõidu muidugi see, et meie sõiduvahendiks oli peatoimetaja Toomas Leito musta värvi Volga EST tähekom- binaatsiooniga, mis tähendas tollal juhi staatust. Seetõttu vaadati meid esialgu ärevuse ja põlgusega, aga siis sai ka end tutvus- tatud ja olukorrad lahenesid. Sellised hetked jäävad alati meelde.

Nüüd 35. aastat hiljem korraldatakse selle mälestusväärse ja tollal maailmaski laineid löönud ettevõtmise meele ja mälu hoidmiseks juba 32. Balti keti teatejooks. Covidi ajal jäi jooks kahel aastal ära. Sellega on aga tegelikult naljakas lugu kui see poleks nii kurb. Eestist on registreerunud jooksule esialgsetel andmetel vaid üks inimene, see on Viljandi valla mees Juhan Änilane. Tema on korraldanud ka Läti ja Leedu jooksjate vastuvõttu Eestis ja teinud seda oma raha eest!!! Ta on korralda- nud ka jooksjate ööbimise Valtu spordimajas ja selle eest ise ka tasunud. Nõnda jooksevad Eestiski teadet lätlased, leedulased ning esialgu ainsa eestlasena Juhan Änilane. Jooks aga läbib ka meie valda. Jooksjad tulevad Karksi-Nuiast ja Viiratsi ringile jõudnult möödutakse Viljandist. Meie lehest saate asjast lähe- malt lugeda Juhan Änilase persooniloost lk. 3.

Teine oluline sündmus augustis on Eesti taasiseseisvumis- päev. Taaskord tulevad mälestused. Hetked teletorni juures kui tankid olid tulemas, hetked telemaja juures, kus valitses ärev ootus. Siis Vabaduse väljaku meeleavaldus, kus Heinz Valk hüüdis “Ükskord me võidame niikuinii”. Ja ajakirjanikuna 20. augusti viimastel tundidel Toompeal, lossi saalis, kus kuulutati välja Eesti iseseisvus. Tuleb tunnistada, et mul on heameel, et olen seda kõike näinud ja kogunud, olnud Eesti Vabariigi taas- sünni tunnistaja. Aga nii on meist igaühel taas seos selle sünd- musega, mille olulisus ju kestab.

On oluline seda kõike meenutada ja tähistada. Möödunud aastal tähistasime oma vabariigi taassündi vallaoma külade päeva taassünniga. Oli mõjus ja suur sündmus, mille järel ütles enamus, et soovitakse seda päeva veel. Tänavugi tähistatakse külade päevaga Eesti Vabariigi taassündi, kuid seekord mitte samal päeva vaid laupäeval, 24. augustil. Seda eelkõige seepä- rast, et ees on ootamas veel pühapäev, mitte kohe tööpäev järg- misel päeval ja seega saab rahulikult pühenduda külade päeva nautimisele.

Nõnda, et august on üks pidulik kuu ja mainida tasub seda- gi, et augusti lõpus saab päris valmis Viljandi valla vallamaja Viiratsis. Seega jõuab ka vallamaja nüüd valda, mis ongi ju ühe vallamaja õige koht. Aga üle jääb vaid soovida kõigile head ja toredat taasiseseisvumispäeva! Mõelgem, et meil kõi- gil on väga hästi läinud, et elame kõik juba 33 aastat vabas riigis.

Paistu rahvamajas avati ajaloonäitused

Näituse Paistu rahvamaja saa- lis avas ajaloolane Jaak Pihlak. Paistu ajaloo näituse kuraatorid on Viljandi muuseumi teadurid.

Näitus koosneb 8 stendist, mis toob vaatajani hetked Paistu aja- loost. Näitusel on võimalik tut- vuda Paistu kiriku ajaloo ja selle rolliga kohalikus kogukonnas. Väljapanek hõlmab kiriku ehi- tiste ja taastamise etappe alates 13. sajandist, samuti esitletakse tuntud eesti rahvuslike tegelaste panust ja mälestusi, kes on kiri- kuga seotud olnud.

Fotodel on näha Paistu küla imelised vaated põldudega kaetud kõrgendikul. Saab tutvuda Paistu Kaubatarvitajate Ühisuse ja kohaliku rahvamaja ajalooga, alates nende loomisest ja aren- gust kuni tähtsate sündmuste ja isikuteni, kes nendega seot- tud on olnud. Eksponeeritud on ka Paistu kihelkonnakooli ja kohalike muusikakollektiivi- de ajalugu, esitledes piirkonna haridus- ja kultuurielu arengut. Paistu näituse projekt sai teoks tänu idee algatajale Jaak-Adam Looverele ja Ene Saarele, seda kohaliku omaalgatuse program- mi rahastusel.

Paistu ajaloo näituse täiendu- sena avati fuajees ka teine, väik- sem Paistu ajaloo näitus. Nagu ütles avamisel väiksema näitu- se koostaja Jaak-Adam Loover (kes oli ka üks nõ suure näituse mõtte algatajatest), et “ajalugu ilma kohalike lugudeta on juur- teta”. Väiksem näitus räägib Paistu lugu Looveri esivane- mate Neumannite isiklike elu- olu kirjeldavate lugude kaudu,

Fotomeenutus Paistu ajaloonäituse avamiselt. Ene Saar ja Jaak Pihlak näitust tutvustamas. Foto: Evelyn Härm

Näitusel saab fotodelt näha üpris põhjalikku ülevaadet Paistu ajaloost.

Foto: Rain Porss

kasutades selleks Juhan Aaviku ja autori vanaema Laine Velneri mälestusi ja ajastu fotosid, käsit- ledes ajajärku 1900 - 1930. “Seda näitust, nagu iga ajaloonäitust, võib vaadata kui akent mine- viku, kuid miks mitte ka akent tulevikku, vaadata kas elu ilma elektri ja autodeta on tagasimi-

nek kiviaega või oli tookordne elu koguni kultuursem täna- sest,” sõnas Jaak-Adam Loover. Näitused on avatud Paistu rahvamajas 30. augustini, argi- päeviti kella 11st – 15ni. Tulge vaatama!

Gertu Viask
Paistu rahvamaja juhataja

Avati mälestuspink pikaaegsele Paistu rahvamaja juhile

Paistu rahvamaja juures avati mälestuspink Piia Männile. Pingi juurde kogunesid pere- liikmed, kolleegid, sõbrad, tut- tavad ja kogukonna elanikud.

Piia Mänd oli pikaaegne Paistu rahvamaja juht ning kogukon- na hing. Ta lahkus meie hulgast möödunud aasta novembris.

Mälestuspingi avamisel võtsid sõna tütar Sille Noormets-Innu, Ene Saar, Evelyn Härm ja Kris- ti Pajuste. “See pink aitab Piia meele pidada, loob meile või- maluse mõttehetkedeks. Saame istuda sellel pingil ja meenutada, jagada lugusid või lihtsalt mõel- da olnud hetkede ja vestluste, koosoldud aegade peale,” sõnas Kristi Pajuste.

Paistu küla kultuuri ja seltsielu on hoitud ning põlvest põlve edasi kantud. Paistu rahvamaja

Piia Männi pere nimelise pingi avamisel Paistus.

Foto: Evelyn Härm

juhatajana hoidis ja arendas Piia Mänd 29 aastat Viljandimaa kul- tuurielu. Piia Männi mälestus- pingi mõte sai alguse rahvamaja juhataja Gertu Viaski ettepane-

kust MTÜ Pereselts Paisteli ju- hatuse koosolekul. Selle mõtte- ga tulid hoogsalt kaasa ka Piia Männi pereliikmed.

Gertu Viask

Moldova delegatsioon käis Viljandi vallavalitsusel külas

Viljandi vallavalitsusel käis külas Moldova delegatsioon, kellega jagati rõngasvalla rõõ- me ja muresid ning räägiti val- dade liitmise kogemusest.

Kohtumisel osalesid kogemus- te jagajatena Viljandi abivalla- vanem Alvar Pähkel ja endine maavanem Erich Palm.

Moldovalasi huvitas just val- dade liitmine, sest neil seisab see veel ees. Sellega seoses on neil üleval omad hirmud justkui meilgi ligi kümme aastat tagasi. Seetõttu kaasas Viljandi valla- valitsus kohtumisele ka endise maavanema Erich Palmi, kes oli Eestis valdade liitmise juures otseselt tegev. Loodetavasti said

Moldova delegatsiooni huvitas just valdade liitmine, sest neil seisab see veel ees. Foto: Rain Porss

külalised julgustust ja nendegi valdade reformimine käivitub peagi.

Viljandi vallast sõitis Moldova delegatsioon külla Elve vallale. **Toimetus**

Juhan Änilane esindab üksi kogu Eestit Balti keti teatejooksus

Tundub küll, et Viljandi vallas teab Juhan Änilast vist igaüks. Kui ka just ei tunne, siis igasugu sündmustel ja ettevõtmistel on teda kindlasti nähtud ja meelde jääb ta hästi. Ta on tuntud spordimees, tegev kohalikus poliitikas, ahjumeister, ettevõtja ja vist ainuke Eestis, kes võtab osa Balti keti teatejooksust. On aga teada, et 35 aastat tagasi ühendasid inimesed käest kinni seistes kõik kolm Balti riiki. Täna siis nii. Sellest Balti keti jooksust ka kõige enam räägime, aga kõigepealt saame ka lehe kaudu lähemalt tutvumaks.

Kus ja kuidas möödus Sinu lapsepõlv?

Olen sündinud Viljandimaal Mustapali külas, Sepa talus 1951. aastal, 8. mail üheksalapselises peres eelviimase lapsena. Minu lapsepõlv on olnud ilus ja hea, kuna minu eest hoolitsesid ka vanemad õed-vennad. Meie suguvõsa oli väga kokkuhoidev. Tööd tegime palju, tavaliselt hiliste õhtutundideni. Päeval kolhoosi peedi- või kapsapõllul, heinateol. Õhtul kodus samad tegemised ja karjaskäimine. Seda kõike juba 6-7 aastast. Oli ka jalgratas, millega põllule sõita, teismelisena aga juba võrr. Sain kalal käidud ja poistemänge mängitud. Õppisin Holstre koolis ja lõpetasin selle 1968. aastal. Edasi läksin õppima Tihemetsa Põllumajandustehnikumi mehhaniseerimise erialale, mille lõpetasin 1971. Seejärel sõjavägi.

Meeste puhul vanust varjama ei pea. Oled 73 ja osaled tänagi suurematel suusa, jooksu ja jalgrattavõistlustel. Kuidas end nii heas vormis hoiad?

Minule on kogu aeg meeldinud aktiivne liikumine. Kaasa on aidanud sõbrad, kooli- ja töökaaslased. Spordiinimesed on positiivsed ja tegusad, annavad jõudu ja motivatsiooni.

Millistel suurematel võistlustel oled tänavu osalenud ja millistest sel aastal veel plaanid osa võtta?

Tänavu osalesin Tartu suusamaratonil, Soomes Finlandia-hiihtol, Norras Birkebaineri maratonil, Mulgi maastikuratta maratonil, Tartu maastikujooksu-poolmaratonil, Tartu rattarallil, ümber Viljandi järve jooksul, Riia linna poolmaratonil ja veel paljudel väiksematel jooksuvõistlustel. Suve lõpul ja sügisel osalen pea igal nädalavahetusel sporditüritustel Eesti eri kohtades.

Aga augusti teises pooles on ju Balti Keti teatejooks, millest osa võtad?

Jah, kõige põnevam ongi minule Balti keti 35. aastapäeva tähistamine teatejooksuga Vilnius – Riia – Valmiera – Lilli – Karksi-Nuia – ringteed mööda Viljandi linnast mööda – Võhma – Türi – Rapla – Kohila – Saku – Tallinn. Augustis möödub 35 aastat Balti ketis olemisest, 75 aastat NATO moodustamisest ja 85 aastat Molotov-Ribbentropi paktist. 23. augustil annab Leedu president Vilniuses, Gediminase mäel

mulle teatejooksu alustuseks üle Eesti sinimustvalge leinalindiga lipu, millega jooksen esimesed 10 km. Muidugi koos leedu ja läti sportlastega. Nemad jooksevad oma riigi lippudega ja muidugi Ukraina lippudega. Siis paar tundi puhkan saatebussis. Leedu Vabariigis tahan joosta veel kolm 10 kilomeetrist etappi. 24. augustil Lätis jooksen ka neli etappi. 25. augustil Eestisse jõudes soovin samuti joosta neli etappi.

Sa jooksed ja teed sporti, aga olen kuulnud Sinu rängast jalavigastusest.

2012. aastal, minu oma talumaal, sõitis eksavaatorijuht pahatahtlikult üle mu jala ja lõmastas minu parema jalalaba. Tartu Ülikooli haigla kirurgid tegid keeruliste operatsioonidega mu jalale imet ja praegu on nagu on, suur tänu neile!

Oled tuntud pottsepp, sinu käe all valmivad kaminad ja ahjud. Millised neist on kõige kuulsamad?

Ülenurma põllumajandusmuuseumi leivatares on leivaahi ja kamin, mille peal ja all saab magada. Leivaahju ja kamina all elavad ahjualused, Ärna talusse valmistasin kamin-ahju. Suislepa mõisas tegin valgest glasuurpotikividest sooja kapi ja taastatud ülagarniisiga ahju. Palmse, Sagadi, Olustvere ja Riidoja mõisatesse olen teinud glasuur- ja lihtpottahje.

Oled ka vallas tuntud poliitik, ning olnud ka vallavalikogu liige, alles hiljuti mõned kuud asendusliikmena. Mida pead kohalikus poliitikas oluliseks?

Minul on kohalikus poliitikas kõige olulisem rahu ja rahulik-

kus, üksteise mõistmine, elamiseks vajalike tingimuste loomine, haridusel ja lastel tähelepanu hoidmine.

Enne kui läheme põhiteema juurde, siis Eesti lugu on sulle alati oluline olnud. Mäletan, et mõned aastad tagasi, Ennuksemäe metsavendade punkri taasavamisel, olid päevi näinud Eesti lipuga. Kust selle lipu leidsid ja mis on selle lipu lugu?

Eesti lipu leidsin abikaasa vanavanemate maja remontides lae vahelt. Lipp oli ajalehtede ja saviga kaetud. Rohkem teavet meil selle lipu kohta ei ole, vanavanemad sellest ei rääkinud. Metsavendade punkri taasavamisel pidasin ma oluliseks selle lipuga mälestada patriootlikke metsavendi. Praegu on see lipp meie kodus auväärsel kohal.

Kus viibisid, kui Baltimaid ühendas Balti kett?

Balti ketil seisime abikaasa ja kolme lapsega Ramsi teeristi lähedal. Oli päikseline ilm ja see kuulus helikopter lendas mingil ajal meist üle.

Miks see päev on Sinu jaoks oluline?

Balti kett oli üks esimesi "pääsukesti" meie vabanemise teel. Meie suguvõsast palju inimesi küüditati või hukati. Balti riikide inimesed kannatasid palju aastaid suure ülekohtu all. Nüüd, mil oleme vabad, on ju loomulik mälestada igal aastal neid inimesi. Samuti saaksid meie noored isamaalise mõtlemisega julgust juurde – olema ka patriootiliselt kodumaa kaitsmisel nagu noored Vabadussõjas. Täna ja ka tulevikus on minu kohus taastada see, mida Eesti Vabariik

Juhan ja Helle on olnud õnnelikus abielus juba 48 aastat.

on 32 aastat teadlikult tegemata jätanud.

Kui leedulased algatasid Balti keti teatejooksu olid Sa algusest peale osavõtja?

Ma ei teadnud Balti keti teatejooksust palju aastaid mitte midagi. Sain teada tänu Läti ja Leedu jooksjatele, kes aastaid tagasi kutsusid mind ühinema selle jooksuga. Paljudel jooksu- ja suusavõistlustel kohtusin Läti ja Leedu sportlastega. Nemad ei mõistnud, miks Eesti riik eirab seda püha üritust. Endine ajakirjanik Heino Laiapea oli ikka mind kutsunud teatejooksul osalema, aga kunagi mul aega selleks ei jätunud. Eelmisel aastal aga sain päeva vabaks võtta ja jõudsin õigeks ajaks Tallinna linna piirile teadet vastu võtma

Tänavu möödub Balti ketist 35 aastat. Peaks ju oluline sündmus olema ning selle tähistamine teatejooksuga on ju tore. Mis seis meil Eestis selle jooksuga praegu on?

Nädalapäevad tagasi saime Riigikantseleist teate, et Riigikogu esimees Lauri Hussar tuleb 26. augusti keskpäeval meid tervitama. Pühapäeval, 25. augustil läbivad Balti keti teatejooksjad Viljandi valda. Viljandi linna meid ei lubatud, jookseme Orika – Prügimäe – Paala ringteed pidi Jämejalast mööda.

Loodame, et see kõik õnnestub, miks Sinu arvates tekivad takistused seal, kus neid ei ootaks, kus oleks loogiline, et kõik teeksid koostööd. Sellel viimasel ju Balti kett põhines?

Sellest, et keegi ei taha tunnista da Balti keti lugu, ei saa mina aru. Lugege internetist portaali Küla-uudised. 27. juulil jooksin Kurgjal, kus jällegi küsisin Riigikogu liikmetelt ja mitmelt kõrgelt ametnikult, miks Eesti riik ei toeta Balti keti jooksu. Nad vastasid, et ei tea. Viljandi Folgil pöördusin kultuuriministri Heidi Purga poole ja küsisin, et kas olete Balti ketist ja teatejooksust midagi kuulnud. Kultuuriminister vastas et ei ole. Selgitasin siis üksikasjalikult ja pikalt. Lõpuks küsis kultuuriminis-

ter, millist abi ma vajan? Vastasin et kõike abi on vaja, palun aidake, palun aidake ... Kirjutasin ka Balti Assamblee presidendile Timo Suslovile. Vastuseta.

Millist abi vajab Balti keti jooks praegu enim?

Suur ja väga suur mure on Leedu ja Läti teatejooksjate majutuse rahastamisega Valtu spordimajas. See läheb maksma 1500 eurot. Üleskutse ja kontonumber on avaldatud portaalis Küla-uudised, aga panen selle ka siia ja ehk on lahkeid annetajaid: EE701010220269343226, Valtu Spordimaja. Kõige kurvemaks teeb see, et noored patriootlikud jooksjad ei saa mälestusmedaleid, sest puudus rahastus, ka Eesti riik ei tulnud appi. Aga midagi positiivset ka. Kohtudes Viljandi Folgil president Toomas Hendrik Ilvesega, palusin tal leida võimalus kohtuda jooksjatega 25. augustil kell 9 Lilli piiripunktis. President oli kutset üllatunud, aga lubas leida võimaluse.

Sa oled 48 aastat olnud abielus, räägi oma perest lähemalt.

Olen jah nii kaua olnud õnnelikus abielus. 1976. aastal, minu 25. sünnipäeval kinkis klassiõeke Helle end minule abikaasaks. Meil on kaks tütart ja kolm lapselast. Mõlemad tütreid on edukad ja tegusad, saavad hästi hakkama. Vanem tütar elab peale abiellumist Soomes. Nende lastest vanem juba töötab ja on iseseisev. Meie lastest noorem elab ja töötab Tallinnas.

Sinu firmamärk on peotants. Oled esimene, kes pidulid tantsupõrandale lähed ja viimasena lah-kub. Kus oled seda õppinud?

Juba Holstre koolis korraldati tantsuõpet ja mulle hakkas see meeldima. Täiskasvanuna käisin tantsukursustel ja nüüd on meil põnev olla tantsuturistid mööda Eestit. Tantsimine on emotsionaalne ja meeldib mulle väga, andes jõudu töödeks, tegemisteks. Kõige rohkem teeb mu tantsuuskus rõõmu lastele ja lähedastele.

Intervjueeris
Raivo Lott

Balti keti teatejooksu korraldajad Viljandis, Vabaduse platsil, vabadussamba juures.
Foto erakogust

Suusabaasis on tantsupidu

Viljandi valla külade päeva esinemiseks kogunevad pea 90 Viljandimaa segarühmade rahvatantsijat Holstre koolis ja Holstre-Polli suusabaasis tantsulaagrisse "Suusabaasis on tantsupidu".

Rahvatantsijatel on ees ootamas pingeline kuid huvitav uus tantsuhooaeg, sest 2025. aasta suvel Tallinnas toimub XXI tantsupidu "Iseoma". Tantsulaagris on plaanis anda meie tantsijate-

le hoogu ja energiat uues hooajaks. Selleks oleme kutsunud tantsijatega tööd tegema ja uut repertuaari õpetama neli erineva tantsustiili esindajat. Sellises vormis tantsulaager on Viljandi maal esmakordne.

Kõik, mis me tantsulaagris õpime, mahub pealkirja alla "Suusabaasis on tantsupidu" ja meil on hea võimalus Viljandi valla külade päeval, 24. augustil, tantsud publikule ette kanda.

Kõik tantsunumbrid on "verivärskest" õpitud ja saavad ette kantud vaid ühel korral! Nõnda, et tulge kindlasti vaatama!

Vaike Rajaste
rahvatantsujuht, õppejõud

Fotod on kõik pärit eelmiselt külade päevalt, aga aitavad illustreerida, mis seelord tuleb. Kultuuriprogramm algab kell 12. Fotod Tarmo Piir

Viljandimaa rahvatantsu segarühmad esinevad kell 17 rühmaetendusega "Suusabaasis on tantsupidu".

Etenduse lavastaja on Vaike Rajaste. Fotod erakogust

Seekordki saab külade päeval aega veeta lõbusalt ja "krutskeid" tehes.

Terve päeva vältel on avatud toitlustusala ja kogukondade messiala.

Holstre-Polli spordikeskuses

VILJANDI VALLA KÜLADE PÄEV

24. augustil 2024

Tegevused

- 11.00 rongkäik ja külade päeva avamine
- 11.30 alustame sportlike jõukatsumistega
- 12.00 anname hoo sisse kultuuriprogrammile
- 17.00 segarühmade tantsuetendus „Suusabaasis on tantsupidu“
- 17.30 autasustamine
- 18.00 simman ansambliga JUSTAMENT ja DJ Aare Anton

lasteala
kogukondade messiala

Päevale annab hoogu
Arlet Palmiste

Lisainfo: viljandivald.ee ja FB

Selgub Viljandi valla
SPORTLIKUM KÜLA
2024

Kohapeal toitlustaja,
sissepääs tasuta!

Tule kogu perega!

ANSAMBEL JUSTAMENT

VILJANDI VALD

Mis on tänavu plaanis Viljandi valla külade päeval Holstre-Pollis?

Laupäeval, 24 augusti peetakse Holstre-Pollis siis teine järjekordne ja väga esinduslik külade päev. Meie vallas on peetud külade päevi ka varem, aga need jäävad selle sajandi eelmistesse kümnenditesse.

Toome siis ära 2024. aasta külade päevade kava, siit saab igaüks leida endale põnevat ja meeldivat.

Terve päeva vältel on avatud noorteala töötubade ja tegevustega, toitlustusala, kogukondade messiala. Autodega on kohal Päästeamet.

Päeva juhib Arlet Palmiste

KAVA

Kell 11.00 rongkäik ja külade päeva avamine.

Kell 11.30 algavad spordivõistlused – pendelteatejooks, saapavise, sopsuvõistlus, noolevise, teatevõistlus kolmikutele, sangpommi tõstmine, Robin Hoodi võistlus, tänavakorpall, õhupüssist laskmine, segavõrkpall, suvepäev küladele.

Kell 12.00 alustab kultuuriprogramm. Esinevad Tarvastu mulilaskoor, Valma tantsulapsed, segakoor Üits Viis, Viljandi valla meeskoor, lauluansambelid Säraskilad Uusnast, Rukkilill Saarepeedilt, tantsutrupp Arabela, line-tantsijad, tantsurühmad Tantsulust ja Suistle Säbulise, Rõõmusõõr, Ramsi Roosid ja Udusõlg. Rahvamuusikat teevad Saarepeedi ja Tõrva kapell.

Kell 17.00 esinevad Viljandimaa segarühmad rahvatantsurühmaetendusega "Suusabaasis on tantsupidu". Lavastaja Vaike Rajaste.

Kell 17.30 Võistluste autasustamine

Kell 18.00 Lavale astub ansambel Justament

Kell 21.00 Mängib DJ Aare Anton

Info Külade päeva korraldajailt

Viljandi vald toetab korteriühistuid!

Viljandi valla korteriühistutel on võimalik taotleda toetust kortermajade õuealade korrastamiseks, jäätmete liigiti kogumise edendamiseks, hädaloolekordadeks ja rohepöördeks valmisoleku parendamiseks ning sellega valla elukeskkonna parandamiseks ja atraktiivsemaks muutmiseks. Korteriühistute toetamise taotlusvoor on avatud 02.09.2024-02.10.2024.

Toetust on võimalik taotleda nende kortermajadega seotud tegevusteks, mis on taotluse esitamise hetkel vanemad kui 2 aastat. Toetust elektrigeneraatori ühenduste ehitamiseks ja elektrigeneraatori ning elektriauto laadimisjaama paigaldamiseks on võimalik taotleda kõigi kortermajade jaoks. Toetuse taotlejaks võib olla Viljandi vallas tegutsev korteriühistu, millel ei ole majandusaasta aruande võlgnevust ning korteriühistu koos teise korteriühistu(te)ga, kui nende hoovid külgnevad üksteisega (ühistaotlus).

Toetuse suuruseks on kuni 50% kavandatud töö kogumaksumusest, kuid mitte rohkem kui 5000 eurot ühe taotleja kohta või 7000 eurot iga ühistaotluses osaleva korteriühistu kohta. Kortermaja haljastuse parendamiseks mõeldud tegevuste maksimaalne toetus on 500 eurot.

2024. aasta taotlusvooru maht on 30 000 eurot.

Toetatavad tegevused:

- Jäätmete siivkogumismahuti (maa-alune ja maapealne) paigaldamine korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliiki-

Toetust on võimalik taotleda nendele kortermajadele, mis on taotluse esitamise hetkel vanemad kui 2 aastat. Foto arhiivist

dele. Juhul, kui paigaldatakse ainult segaolmejäätmemahuti, peab hiljem olema sinna kõrval võimalik paigaldada paberi ja kartongi, pakendite ning biojäätmete mahuti;

- kortermaja parkimisplatsi korrastamine või parkla ehitamine või laiendamine;

- kortermajja viivate teede korrastamine, ehitamine, laiendamine;

- elektrigeneraatori elektri varuühenduse ehitamine kütte- ja veesüsteemidele;

- elektrigeneraatori soetamine (abikõlblik ainult koos ühenduse ehitamisega selle puudumisel või kui varutoite elektrisüsteem on juba olemas);

- elektriauto laadimisjaama paigaldamine või olemasoleva laadimistaristu täiendamine;

- kortermaja õuealale väike-

vormide (pink, laud, istumisala) paigaldamine;

- kortermaja haljastuse parendamine (puude, põõsaste, püsikute soetamiseks, puude või põõsaste raieks ja hoolduslõikuseks);

- kinnistu valgustuse rajamine või parendamine.

Toetuse saaja on kohustatud esitama tehtud tööde kohta aruande ja kuludokumendid hiljemalt toetuse andmise järgneva aasta 1. detsembriks.

Taotlused tuleb esitada elektroonilises SPOKU keskkonnas.

Lisainfo:

majandusosakonna juht Rivo Aren, tel 5156 678, e-posti aadress: rivo.aren@viljandivald.ee

Rivo Aren

majandusosakonna juht

Päri ratta- ja jalgtee tuleb!

Projekt "Päri jalgratta- ja jalgtee ehitamine" sai positiivse rahastusotsuse.

Jalgratta- ja jalgtee saab alguse spordikooli juurest ja lõpeb Lennuvälja bussipeatuses, luues ühenduse ka olemasoleva kergliiklusteedega, mis läheb Viljandi suunas. Projekti tulemusel rajatakse Päri külast jalgratta- ja jalgtee Päri bussipeatuseni ja luuakse ühendus olemasoleva kergteega Viljandi suunal.

Projekti eesmärgiks on suu- rendada jalgsi ja jalgrattaga liikujate osakaalu ning tagada teenustele ja töökohtadele parem ligipääs. Ehitustööd

Kaasrahastanud Euroopa Liit

Eesti tuleviku heaks

on planeeritud 2025. aastaks. Projekti eeldatav kogumaksumus on 231 100 eurot, millest toetus on 94 738 eurot. Projekti toetatakse Euroopa ühtekuuluvuspoliitika fondide vahenditest.

Kõik toetatud projektid leiata valla kodulehelt.

Erki Heinaste
arengu- ja hankepeaspetsialist

Käivad võõrliigi tõrjumistööd

Viiratsis ja selle ümbruses tehakse ajavahemikus juulist kuni septembrini võõrliigi Verev lemmalts tõrjumistööd.

Taime tõrjumine käib niitmise teel, mis on siis täpsemalt lemmaltna trimmerdamine ja kitkumine või tulenevalt soodsatest ilmastikuoludest ka lemmaltna niitmine kergemat mootortehnikat kasutades.

Verev lemmaltna kuulub nii Eestis kui Euroopa Liidus invasiivsete ehk looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide nimekirja. Taim ohustab meie looduse mitmekesisust ning selle kaudu ka haruldasi liike.

Üheaastane taim on väga kiire levikuga ning võib kasvada kuni kolme meetri kõrguseks. Oma erakordselt ilusa välimuse, kõrge kasvu ja ilusate roosakas-lillade suurte õite tõttu on taim aianduses väga levinud. Paraku kasvab verev lemmaltna suurte ja tihedate kolooniatena, tõrjudes välja kõik teised liigid. Seega ei tohi seda liiki enam

Verev lemmaltna õied.

Foto: Eike Tammekänd

kasvatada ka koduaias.

Ootame väga maaomanike ja kohalike elanike ning ettevõtete initsiatiivi, et pidurdada vereva lemmaltna levikut Eestis! Teata Keskkonnaametile vereva lemmaltna kasvukohast e-postile: info@keskkonnaamet.ee

Projekti "Võõrliigi vereva lemmaltna (Impatiens glandulifera) tõrjumine Viljandi vallas 2024" elluviimist toetab Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Erki Heinaste
arengu- ja hankepeaspetsialist

Põltsamaa Vesi OÜ teavitab uutest hindadest

Vastavalt Konkurentsiameti otsusele hakkavad Põltsamaa Vesi OÜ tegevuspiirkonnas Viljandi valla Kolga-Jaani alevikus ja Leie külas alates 1. septembrist 2024 kehtima järgmised veeteenuse hinnad:

- tasu võetud vee eest	1,74 €/m³
- tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	2,62 €/m³

Hindadele lisandub käibemaks 22%.

Eda Joosep
Põltsamaa Vesi OÜ juhataja

Viljandi vald toetab erateid!

Viljandi valla kodanikel on võimalik taotleda toetust erateede ehitus- ja/või remonditöödeks.

Erateede toetamise taotlusvoor on avatud 02.09.2024-02.10.2024.

Toetust on võimalik taotleda erateede ehitus- ja/või remonditöödeks Viljandi valla haldusterritooriumil.

Toetuse suuruseks ühe eratee kohta aastas on 50% teostatud tööde kogumaksumusest,

kuid mitte rohkem kui 3000 eurot aastas.

Toetust ei anta:

- tänavavalgustuse rajamiseks;
- sellise eratee ehitus- ja/või remonditöödeks mida on

juba muul viisil valla eelarvest finantseeritud (näit hajaasustuse programm) või kui eratee on avalikku kasutusse antud;

3. muul põhjendatult juhul. Taotlused tuleb esitada elektroonilises SPOKU keskkonnas.

Lisainfo:

Teedespetsialist Tanel Raud, tel 522 3550, e-posti aadress: tanel.raud@viljandivald.ee

Tanel Raud
teedespetsialist

Bippen ja Viljandi vald - aasta enne juubelipidu

19. koostööaastal võõrustas Viljandi vald augusti algul külalisi Vippenist Niedersachseni Liidumaalt Bippenist, kes on meie partnerid 2005. ja 2013. aastal allkirjastatud koostööleppel alusel. Noortelaager toimus Holstre Koolis augusti esimesel kahel nädalal ja valla delegatsiooni võtsime vastu 10.-14. augustil.

Huvitava vastuvõtu programmi pani kokku valla haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Evelyn Härm. Tema ja kootöö varasem korraldaja Ene Saar saatsid gruppi kogu siinviibimise ajal.

Saksa grupist 4 inimest, sealhulgas vallavanem Helmut Tolsdorf abikaasaga, on olnud ka varem meie külalisteks. See tõttu, juba programmi kokkupanekul taheti piirkonda laiemalt tutvustada. Hea oli lugeda esmakordselt siin viibinud saksa politseiniku Jens Burrichteri avalikust sotsiaalmeedia postitustest vaimustunud kirjeldust siin kogutust, vastuvõtust, inimestest, edumeelse piirkonna arengust. Külalised majutusid Viljandis Felixi külalistemajas.

Algus

Programmi alustasime Imavere Piimandusmuuseumis, kus on näha muuseumis ka nõukogudeaegset inventari ja sümboliikat. Uus kogemus oli ühine jäätisetegu. Vohma Valgusevabrikus said külalised kogemuse, kuidas Šveitsist pärit Peter ja Elke Wüthrich asusid siia elama 25 aastat tagasi ning endale ja teistele töö andmiseks ettevõtte loiid, mis kasvatas ajapikku juurde heategevus- ja sotsiaalset mõtteviisi piirkonnas. Hea näide sellest, kuidas ettevõtlikud inimesed sulanduvad kogukonda. Suure-Jaani Tervisekoja külastus näitas meie naaberomavalitsuse valikut inimeste tervisesse panustamisel. Öhtusöök ja tuleviku koostöö arutelul toimus Raudnas Raudnaela kõrtsis. Arutelul

viibijad leidsid, et koostöö peaks kindlasti jätkuma ja selle nüansse ning eesmärke saab alati koos täpsustada. Järgmise aasta kohtumisele oodatakse kindlasti ka mõnda meie kultuurigrupi. Siiani on kõneaineks olnud meie tantsurühmade esinemised, Saarepeedi rahvamuusikute, Kolga-Jaani folkloorirühma kontserdid. Palju meie kultuuri-gruppe on saanud koostööst osa ja näidanud, et hindame oma rahvakultuuri kõrgelt ja vallad panustavad kultuuri hoidmisse.

Vallamaja, Mulgi Elamuskeskus, Raassilla

Teist päeva alustasime vallamajas. Abivallavanem Alvar Pähkel andis hetkeülevaate vallas toimuvast. Küllastasime ka ehitusjärgus olevat uut vallamaja Viiratsis. Kuna varem siinviibinud olid majas käinud ka 2013. aastal, olid nad muutuste ja meie ehituskvaliteedi üle üllatunud. Küllastasime ka regionaaltoetuste programmi ja

omavalitsuste toel ühiselt rahastatud Mulgi Elamuskeskust, kus saadi ülevaade meie väikese riigi kultuuripiirkondade erisusest. Elamuskeskuse kõrval asuva Wagenkülli Spahotelli võluaed vaimustas külalisi oma iluga. Päeva lõpu pärliks oli Raassilla Motokeskus – hea näide, et heas koostöös vallaga on piirkonda toodud Euroopa Regionaalarengu Fondi raha ja välja arendatud moodne keskus. Ka hobikardisõit oli põnev väljakutse soovijatele.

Lalsi kirik, Vissuvere põllumehed

Kuna eelmisel aastal külasas Bippenit ka Kolga-Jaani folkloorigrupp, siis ühe päeva sisustamisele aitasid nad seekordki hoogsalt kaasa. Alustasime Oiu sadamas, misjärel käisime Lalsi Püha Nikolause kirikus. Lalsi-Lätkalu Külaseltsi eestvedaja Sven Andreson jagas meile infot kiriku kohta talle omasel huvitaval moel. Kui Saksamaal

Bippeni delegatsioon külastas ka vallamaja. Kätt suruvad Bippeni osavalla vanem Helmut Tolsdorf ja Viljandi abivallavanem Alver Pähkel.

on suureks probleemiks nooremate põlvkondade taludest lahkumine, siis Kolga-Jaanis sai kogeda erisust. Tegusad Vissuvere külas on kogukond nagu üks suur pere. Küla ja kogukonna tegemistest rääkisid imelises roosiaias pakutaval kodusel lõunasöögil Eeriksaare talupidajad Inga ja Märt Laansalu. Perele kuulub talu juba 1870. aastast ning praegune peremees Märt alustas 1990. aastal. Talu mitmekesine ja kaasaegne hooldatud tehnikapark oli väärt imetlust.

Inga ja Märdi poeg Martin ei pagenud põllumehe ameti eest vaid tegeleb innustunult mahetalus teekasvatusega. Päeva lõpetasime Põltsamaal väga põnevas ja ilusas toidukohas "60kraadi KUNST&TOIT", kus esines meeleolukalt Kolga-Jaani folkloorigrupp. Eriti tore oli see, et vallavanemal ja tema kaasal täitus sel päeval 45. abieluaasta, laulsime siis neile üllatuseks ka pruudipärja laulu. Sellest toidukohast kirjutasiid partnerid veel eraldi kiidusõnu saksa toidublogis.

Kokkuvõtteks

Ees on ootamas 20. koostööaasta tähistamine Bippenis augusti alguses 2025. Igal juubeliaastal on toimunud midagi ülevat ja teades sakslaste põhjalikkust ning lugupidamist meie sõprusesse, olen kindel, et kohtumine on eriline.

Näiteid eelmistest: 5. aastapäeval avasime koostöökivi Bippeni vallamaja ees ja vallavanemad lennutasid taevasse valged sõpruse tuvid. 10. aastapäeval avasime koostöökivi Paistu rahvamaja juures. Et 15. aastapäeval oli koroonavalitsejaks, siis saatsime Paistust sõpradele videotervituse meeleolukalt peolt.

Nüüd siis on ees ootused 20. aastapäeva sünnimuseks ja edaspidiseks.

Ene Saar

Viljandi valla ja Bippeni koostöö juht 2005-2015

Kogu seltskond, nii noored kui veidi vanemad, said kokku öhtusöögil ja tuleviku koostöö arutelul Raudnas, Raudnaela kõrtsis. Fotod: Rain Pors

Bippeni osavalla ja Viljandi valla noorte kohtumine uues kuues

Juuli kahel esimesel nädalal toimus traditsiooniline Viljandi valla ja Saksamaalt Bippeni osavalla sõpruskohtumine ja noortevahetus. Nii nagu mõlema kohtumisel kombeks, toimub ka noortevahetus igal aastal, üks aasta Saksamaal ja teine aasta Eestis. Seekord oli Eesti kord võõrustada.

Laagris osales 8 noort Viljandi vallast ning 8 noort Bippenist, lisaks mõlemast riigist ka kaks juhendajat. Ööbimine ja peamised tegevused toimusid Holstre koolis.

Kui varasemalt on noortevahetusel olnud peamiseks rõhuks just kultuuriga tutvumine ja meelelahutuslik osa, siis sel aastal oli keskseks võetud hariduslik suunitlus kogukonna ja noorte kaasamise teemadele - kuidas noored ise oma kogukonda enda

ümber tajuvad, kuidas neid kogukonda kaasatakse, kuidas nad ise saavad oma kogukonna heaolusse panustada.

Laagrit külastas ka Loit Kivistik Holstre külaseltsist, kes noortele tutvustas, kuidas nad oma külas ja piirkonnas noorte kaasamisega tegelevad.

Lisaks meie valla headele näidetele tutvusid noored ka Viljandi linnaga ning sealse kogukonna eestvedamisel läbiviidud projektidega. Käidi ka Tartus, kus Autovabaduse Puisteel pidi toimuma noortevahetuse noorte- ja Tartu linna noortega linnaruumi disainile keskenduv töötuba – kahjuks aga jäi see halva ilma tõttu ära.

Laagri lõppuolel vaadati pisut ka tulevikku ning hakati rajama põhja, et tulevikus oleks võimalik Viljandi valla ja Bippeni osa-

Saksamaa sõprusvalla noorte ja täiskasvanute delegatsioon Raassilla rallirajal adrenaliini kogumas. Foto erakogust

valla noortel kohtuda Erasmus+ noortevahetuse programmi kaudu - suurendades nende võimalusi omandada uusi teadmisi ja

oskusi ning tuua ka seekordsel noortevahetusel arutatud innovaatilisi lahendusi oma kogukondadesse.

Järgmisel aastal toimub noortevahetus Saksamaal, Bippenis!

Kauri Kaljuste
Kelli Suvi

Noortepäevad pakkusid adrenaliini ja vinge kontsertelamuse

2.-5. juulini toimusid Puiatu vibukeskuses traditsioonilised Viljandi valla noortepäevad, kus osales sel aastal 41 noort.

Esimene päev pakkus võimalust üksteisega rohkem tuttavaks saada ning koos sportlike tegevusi teha. Teisel päeval ootasid noori ees tegevused töötubades. Noored said end proovile panna vibulaskmises, käsipallis, taipoksis, digiohutuse tundmises ning loomingut nõudvates tegevustes – näiteks valmistati mitukümmend meetrit riideribadest kaunistusi, mis olid kontserdipäeval lavakaunistuseks. Öhtu lõpetas juba traditsiooniliseks saanud disko, kus lasti noorte endi poolt valitud muusikat ning nautiti mõnusat sooja suveõhtut, mis oli eriti tore arvestades seda, et päev oli pakunud rohkelt vihma.

Kolmas päev viis meid Tartu seiklusparki, kus sai ronida nii seiklusradadel kui ka hüpata erinevatel batuutidel, rohkelt emotsioone pakkus ka 300 meetrine õhusõit. Ka sel päeval saime palju vihma, kuid noori see ei heidutanud ning tegevusi nautiti vihmast hoolimata. Tagasi jõudes ootas õhtul ees üllatuseineja, kelleks sel korral oli Get-

Noortele pakkus suure üllatuse, et kontserdil tuli esinema Getter Jaani ja esitust nautiti täiega. Foto: Liis Särg

ter Jaani. Publiku seast võis leida meie Saksamaa sõprusvalla noortevahetuse noori, kes tulid kontserdile Holstrest, ning malvanoori Kanaküla I rühmast.

Viimasel päeval oli aeg teha laagri kokkuvõtteid ning panna kirja soovid uueks aastaks, et laager saaks tulla veel meelde-

jäävam. Laagrikorraldajatel on rõõm, et noortepäevadest võtavad osa noored juba mitmendat korda järjest. Aitäh Aunele ja Puiatu vibukeskuse perele sooja võõrustamise eest.

Noortepäevadest andis ülevaate

Katrin Viinapuu

Heimtalisis toimus Kotkajärve Metsaülikool

Kotkajärve Metsaülikool toimus tänava Heimtalis 31. juulist 4. augustini. Tavapäraselt toimub metsaülikool Kanadas Kotkajärvel, tänava siis erandlikult Viljandimaal Heimtalis. Toimus see kõik Anu Raua loodud koduloomuuseumis, mis nüüd on Eesti Rahva Muuseumi filiaal.

Kõigepealt said Metsaülikooli tulnud tutvavaks Heimtaliga – ja kes teine oskas seda paremini tutvustada kui Anu Raud. Tema oli see, kes kutsus Metsaülikooli Heimtalis 2004. aastal ja ka nüüd, 20 aastat hiljem.

Heimtalisis toimusid põnevaid loenguid ja arutlusringid eesti pärimuskultuurist, poliitikast

ja kirjandusest, loodusest ja looduskaitsest, metsavendadest ja paljust muust. Avaloengu pidas president Toomas Hendrik Ilves, kes kõneles Eesti ja Euroopa suhetest pärast 20 aastat koosolemist Euroopa Liidus ja NATO-s.

Birute Klaas-Lang rääkis tehtud ja tegemata tööst ja uutest plaanidest Eesti muukeelse elanikkonna eesti keele oskuse parandamiseks. Huvitava loengu pidas metsavendadest Peeter Kaasik. Tiina Kirss rääkis tänapäevasest Eesti kirjandusest ja Ando Kiviberg pärimusmuusika taaselluloomisest.

Metsaülikooli viimasel päeval pidas Kristel Vilbaste loengu Eestis leiduvatest ravimtai-

medest ja nende kasutamisest, sellele järgnes Kristeli juhendamisel matk ümberkaudses metsas, kus sai praktiliselt tutvuda varem räägitud taimedega. Metsaülikooli viimase loengu pidas Hallikki Kreinin, loenguteemaks kliimasõbraliku elu võimalikkus, jätkusuutlikkus ja rohepesu.

Metsaülikooli programmiline osa lõppes piduliku õhtusöögi ja lõpupeoga. Huvilistele toimusid Metsaülikooli korraldusel ka bussiringreisid Ennukemäe metsavendade punkrisse ja Olustvere mõisa ning Ida-Virumaale.

Raivo Lott

Estonian World Rewiew põhjal

VILJANDI VALD

RANITSATOETUST

saab taotleda 31. augustini

Toetus on mõeldud 1. klassi astuvale lapsele, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht on 1. juuni seisuga Viljandi vald.

Lisainfo ja e-taotluste esitamine: viljandivald.ee/ranitsatoetus

Viljandi vallavalitsus võtab vastu ranitsatoetuse taotluse avaldusi

Tänavu aastal toetab Viljandi vald oma 1. klassi astuvaid lapsi 100 euro suuruse ranitsatoetusega.

Ranitsatoetust on õigus saada 1. klassi astuval lapsel, kelle Eesti rahvastikuregistrijärgseks elukohaks on 1. juuni seisuga Viljandi vald.

Toetuse saamiseks peab lapsevanem, eestkostja või

hooldaja esitama vallavalitsusele vormikohase avalduse hiljemalt 31. augustiks koos kinnitusega, et laps asub õpima taotluse esitamise aastal I klassi.

Ranitsatoetuse maksmise kord ja taotlemise info on leitav <https://www.viljandivald.ee/ranitsatoetus>

Toimetus

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

10. september alates 10.00

TARVASTU

PÄEVAKESKUSES

Etteregistreerimine (kell 9-16)

telefonil 5323 2454

*kuivasilmadest

*silmarõhu mõõtmine

*optilised päikeseorillid

Silmade kontroll 20€, prillistajale TASUTA!

VILJANDI VALD

Viljandi vallavalitsus ootab 15. septembrini ettepanekuid HARIDUSSTIPENDIUMITELE

Lisainfo: viljandivald.ee/stipendiumid

Viiratsi & Aleviku KODUKOHVIKUTE PÄEV

20. augustil kell 14.00-18.00

Loosiauhinnad aktiivsetele külalistele!

Täpsem info Facebooki sündmuse juures!

Viiratsi Rahvamaja VILJANDI VALD MTÜ Viiratsi Alevikuseits

Fotohetki Heimtalis toimunud Kotkajärve Metsaülikoolist.

Fotod: Estonian World Rewiew

Suvi Mulgi Elamuskeskuses

Meie suvehooaeg algas juba mais, mis ühtlasi oli ka meie keskuse sünnipäevakuu. Pileti hinnad sulasid ja külastajad olid meeldivalt üllatunud nii soodsate hindade üle.

Tähistasime 31. mail esimest sünnipäeva koos kohaliku muusika ja põnevate lugudega. Päev oli pühendatud Sooglemäe talule. Robin Liiber, Valdur, Mikita, Kaja Allilender, Alli Laande jutustasid huvitavaid lugusid, oli erinevat muusikat, avasime Ülle Rosenbergi maalinäituse ning pidusöögiks oli maitsev nõgese supp.

Juunis, pärast jaanipäeva avasime maja viieks päevaks nädalas. Külastajaid oli suviselt palju, kindlasti tänu ka Wagenküll avatud imedeaiale, mis meelitas inimesi kohale lähedalt ja kaugelt.

Juuli alguses kutsusime inimesi heinale, kus vaatasime Heiki Pärdi ettekannet heinatöödest, avasime heinatööriistade näituse, mille eksponaadid laenas meile Helme Koduloomuuseum. Voolisime rehapulki, niitsime ja segasime heina, lapsed said traktorikastis heinamaale sõita. Iga osaleja sai rinda omavalmistatud taimeprossi.

Tõrva Loitsu raames toimus meil viiel päeval giidituur koos õueprogrammiga "Loitsud ja maagia Mulgimaal". Huvi oli

31. mail pidas Mulgi Elamuskeskus oma esimest sünnipäeva. Pildil juhendab Alli Laande ringmängu. Foto: Ilmar Kõverik

kõikidel päevadel väga suur.

26. juuli taimepäeval korjasime ravimtaimi, rääkisime erinevatest taimetoidudest ning õppisime fermenteerima. Lõpetuseks kuulasime Triinu Tauli ja Irje Karjuse koostöös valminud helisevaid taimekaarte.

7. septembril taaslustame vana traditsiooni - Mulkide Aastalaada. Tegevusi on terveks päevaks, kella 10st kuni 17ni. Ootame kauplajaid lähedalt ja kaugelt. Mulkidele on kohatasu soodustus. Terve päeva on laval mitmekesine kultuuriprogramm, õuealal kiiking, tõuksid, koduloomad ja töötoad igale eale. Kõi-

gi osalejate vahel loositakse välja hulk ägedaid auhindu. Sisepääs laadamelusse ja kogu kompleksi on väga soodsa külastuspileti alusel: täispilet 10-, sooduspilet 5- ja perepilet 20 eurot.

Kui on piisavalt huvilisi, siis paneme käima ka eribussi.

Olete oodatud kõikidel meie külastuspäevadele ning sündmustele. Vaadake meie kodulehte www.mulgielamuskeskus.ee ning jälgige sotsiaalmeediat, siis on kindel, et ükski meie põnev tegevus ei jää märkamata.

Ly Laanemets
Mulgi Elamuskeskuse
tegevjuht

MULKIDE AASTALAAT MULGI ELAMUSKESKUSES

Kogu kompleks ja laadamelu
TÄISPILET 10 €
SOODUSPILET 5 €
PEREPILET 20 €

Taaselustame traditsiooni kunagisest suurest mulkide aastalaadast

Laadal käsitöö-, toidu-, istikute- ja põllusaaduste, põllutööriistade ning vanavaramüüjad, kiiking, tõuksid ja tegemist tervele perele.

- **10:00** Laada avamine
- **10:30- 12:00** Mulgilikuma Mulgi polka 2024 valimine
- **12:00- 12:45** Anu Tauli maalide näituse avamine ja kontsert
- **13:00- 16:00** Teadusteater, Lahedad Mutid Lahedalt, Mõisaküla Big-Band, tantsutüdrukud
- **16:00- 16:30** Kõige mulgilikuma vanavara ja kõige nunnuma küüliku väljakuulutamine. Osalejate vaheline õnneloos
- **16:30- 17:00** Laada lõpetamine

LAADAKOHTADE BRONEERIMINE ON ALANUD!

Korraldaja info: ☎ +372 508 6856

MULGI
ELAMUSKESKUS

jaanika@mulgielamuskeskus.ee

mulgielamuskeskus.ee

Mulgi Kultuuri Instituut
om vällä kuuluten

**kolmande
mulgikiilside laule
võisteluse**

**Uusi omaloomingulisi laule oodetes
31. augustini 2024 aadressi pääle
mki@mulgimaa.ee**

**Uute laule konsert
12. oktoobrel 2024 Karksi-Nuian**

Rohkemb täadust mulgimaa.ee lehe päält või kirjute
mki@mulgimaa.ee

Raamatukogude uued laenutus- ja tagastuskapid muudavad teenuse mugavamaks

Viljandi valla raamatukogu üks eesmärkidest on parandada raamatukoguteenuste kättesaadavust ning selles suunas on astutud sammu võrra ka edasi, et pakkuda lugejatele suuremat mugavust ja paindlikkust.

Et lugejatel oleks võimalus laenutada ja tagastada raamatuid väljaspool raamatukogu lahtiolekuaegu, on paigaldatud Viljandi valla raamatukogude juurde raamatute laenutus- ja tagastuskapid. Lisaks on kapid paigaldatud Heimtali, Soe ja Karula külates, kus raamatukogu puudub.

Kappide kasutamine on väga lihtne. Raamatute laenutamiseks tuleb lugejal soovitud raamatute nimed edastada raamatukoguhoidjale telefoni või e-maili teel. Kui raamatukoguhoidja on soovitud raamatud laenutuskappi pannud, saab

lugeja selle kohta teate e-mailile või telefoni teel. Teade sisaldab uksekoodi, mida kasutada laenutuskapi ukse avamiseks.

Kui raamatukogude juures olevaid laenutuskappe täidavad kohapeal töötavad raamatukoguhoidjad, siis külates, kus raamatukogu puudub, tuleb raamatute laenutamiseks pöörduda järgmiste raamatukogude poole: Ramsi (Heimtali olev laenutuskapp), Tarvastu (Soel olev laenutuskapp) ja Saarepeedi (Karulas olev laenutuskapp). Täpsemat info saab raamatukoguhoidjatelt.

Esimesed kasutajad on juba kapid leidnud ning tagasiside on olnud positiivne. Laenutus- ja tagastuskapid on suurepärase täienduse Viljandi valla raamatukogudele.

Tiina Torim
Viljandi valla raamatukogu
direktor

Sellised näevadki uued laenutuskapid välja.

Foto: Erika Lond

Viljandi valla psühholoog

Riina Pürg: ise küsin, ise vastan

Toimetusest. Vaimse tervise probleemid on nii maailmas kui meie väikeses Eestis üha süvenemas. Üks võimalus abi saamiseks ongi pöörduda psühholoogi poole. Meie vallas on psühholoog tööle võetud ja valmis nõustama. Seepärast palusimegi meie valla psühholoogil Riina Pürgil oma tööst veidi lähemalt rääkida, sellestki, kuidas psühholoog aidata saab. Loo lõpus on ka Riina Pürgi kontaktid, nendelt saab temaga ühendust võtta.

Kui kaua oled töötanud psühholoogina? Kuidas kirjeldaksid oma teekonda selles ametis?

See teekond on kestnud juba üle 20 aasta ja olen selle aja jooksul väga palju õppinud inimeste lugude kuulamisest. Teatud olukorrad on sageli sarnased, vaid erinevate nüanssidega. Inimkätumisel/mõtlemisel on teatud tüpaažid, mis tingivad kindlate probleemide teket. Olen õppinud neid mustreid ära tundma ja vähemalt mulle tundub, et suudan leida klientidega ühise keele. Olen töötanud erinevate sihtühendustega (haiglas, väga rasked patsiendid, vanglas, eravastuvõetud, noored, sõltuvus- ja pereprobleemid, eakad). See töö nõuab suurt pühendumist ja eelarvamuste vaba suhtumist. Iga klient on nagu "puhas leht" ning iga uue kliendi puhul tuleb end häälestada täiesti unikaalse/erakordse loo kuulamiseks. Minu teekond selles ametis on olnud huvitav ja vaheldusrikas. Kuigi peab märkima, et see amet pole vaimset kerge, sest oled pidevas negatiivses energiaväljas. Enese sisevaatlus, oma võimekuse hindamine ja oma mina säilitamine on väga oluline osa selles töös.

Kas psühholoogina töötamine on sind ka isiklikult elus aidanud?

Sageli öeldaks, et sinu elus on ju kõik hästi – oled psühholoog ja probleeme ei ole – saad kõigega hakkama. Pean ütlema, et see amet on mind väga palju aidanud küll ja tasandanud liigemotsionaalseid mõtteid ja õpetanud nendega paremini toime tulema. Kasutan ka enda peal meetodid, mida klientidele püüan edasi anda. Olen nende aastatega muutunud tasakaalukamaks ja ei sekku liigselt konfliktsetesse olukordadesse. Eelkõige püüan olla vaatleja rollis ning arukalt läheneda enda ja teiste probleemidele. Seega – jah, psühholoogina töötamine on minu elukvaliteeti parandanud.

Mida pead psühholoogi töös edukaks?

Globaalses mõttes muidugi seda, kui kliente poleks. Et inimesed saaksid oma eluga hakkama vaimse tervise probleemideta. Kuid kahjuks see nii ei ole. Eduka teekonna jaoks peab olema ehk sellist olukorda, kus klient on käinud regulaarselt vastuvõtul ja ühel hetkel ta tunnetab, et ei vaja enam kõrvalist abi. Samuti (kuigi jälle negatiivse alatooniga) kui paarisuhe on muutunud väljakannatamatuks ja seansside käigus otsustatakse rahulikult ja lapsi oluliselt kahjustamata lahku minna. Suudetakse teha kokkuleppeid ja nendest kinni pidada. Edulood on ka need

Riina Pürg: "Minu teekond psühholoogina on kestnud juba üle 20 aasta ja olen selle aja jooksul väga palju õppinud inimeste lugude kuulamisest."

Foto: Martin Raid

kui paarisuhte koduülesannete taustal paraneb ja kaks inimest suudavad teineteist taas leida. Samuti pean enda töös edulooks ka noorte suurenenud külastuste arvu. Noored on praegu kõige haavatavam sihtühend - meedia mõju ja väärtushinnangute puudus. Siinkohal ei hakka ma välja tooma ühiskonnas toimuvaid negatiivseid nähtusi (alkohol, narkootikumid, koolikius, halvavad peresuhted, koolisüsteemi nõrgad kohad, halb majanduslik olukord, tööpuudus jms). Edulugu on ka iga kliendi lahkumine seansilt rõõmsama ja lootusrikamana.

Mida pead psühholoogi töös ebaõnnestumiseks?

See on suhteliselt ohtlik küsimus ja küllaltki raske vastata. Kuna vastutus nõustamisprotsessis on suures osas kliendi vaimsel võimekusel, sisuliselt soovil muutust luua, siis mõnikord ei õnnestugi murda väljakujunenud mustritesse. Inimene on justkui lõksus ja ventileerib sama asja mitmeid kordi kuid sisuliselt arutelu välja jõuda ei õnnestu. See on minus vahel tekitanud ebaõnnestumise tunde, kuid olen enda jaoks selgeks mõelnud, et "olen proovinud". Ebaõnnestumiseks ehk võib ka teatud määral pidada seda kui psühholoogi ja kliendi vahel on isiksuslik sobimatus, kuid seda peetakse täiesti normaalseks olukorraks. Kõik ei sobigi omavahel.

Mida kliendid sinult ootavad?

Samuti raske küsimus. Tullakse väga erinevate tellimustega. Paljud satuvad psühholoogi vastuvõtule esimest korda ning ei oska oma ootusi kuidagi väljendada. Taolistel juhtudel on sageli inimesel tunne justkui oleks ta alla andnud – "tuln psühholoo-

gi vastuvõtule, järelikult ei saa ise hakkama". Või et meedias reklaamitakse psühholoogi teenust kui "korda tegemise kohta". Mõned kliendid ootavad kiireid vastuseid, lahendusi, kuid psühholoogi ülesandeks on pigem küsimuste esitamine kui nõuandete andmine. Nõustamisprotsess on pikemaajalisem teema. Teoorias peetakse minimaalseks viit korda nõustamist. Elu näitab, et seda on vähe. Tihti kohtan lapsevanemaid, kes on sattunud olukorda, kus laps ei allu ja tekitab nii kodus kui koolis probleeme. Taolised juhtumid on absoluutselt vanemate teema, sest laste käitumine sõltub väga palju kodusest sisekliimast. Lühike vastus küsimusele – klientide ootused on väga erinevad.

Missugust metoodikat kasutad oma töös?

Oma töös kasutan perepsühholoogilist lähenemist ja olen kindlal veendumusel, et süsteemi- ja kommunikatsiooni teooria lähtekohad aitavad inimestel paremini iseendaga toime tulla. Perekeskkond on unikaalne süsteem ja suhted pereliikmete vahel määravad meie vaimse, psüühilise ja turvalisuse määra. Oleme sündinud oma päritoluperekeskkonnas ja kanname edasi lapsepõlves saadud pagasit. Kui elukaare ülesanded (teismeliseiga, partneri valik, sündinud lapsed, omavahelised suhted, vananemine) sunnivad meid märkama ebakõlasid ja stressi tekitavaid käitumisi, suhtlemist, siis oleme sunnitud järele mõtlema oma olukorra üle ja võimalusel looma positiivseid muutusi. Neid asju aga saab teha vaid süsteemselt ehk siis pereliikmetega koos arutades. Minu töökogemus kinnitab selle meetodi tõhusust ja jätkuvalt

üritan kutsuda inimesi koos arutama. Individuaalsel nõustamisel kasutan kognitiiv-käitumisteraapia põhimõtet, mis käsitleb automaatmõtete vaidlustamise skeemi. Et mõttest sünnib emotsioon, mis tingib seejärel ka vastava käitumise.

Mida arvad ennetustööst vaimse tervise valdkonnas?

Vaimse tervise ennetustöö riiklikul tasandil on viimaste aastate jooksul oluliselt aktiveerunud, sest ilmselgelt on see ühiskonnas suur probleem. Mina isiklikult arvan aga, et sellist üldist juttu on liiga palju, sest ei ole väga selgeid õpetusi kuidas "mõttele positiivselt kui kõik on halvasti..." taolist negatiivset mõtet ümber häälestada. Või, et kuidas "võidelda halbade emotsioonidega". Ja ikkagi ei ole psühholoogi teenus kättesaadav. Erasektoris on hinnad nii kõrged, et tavainimene ei ole võimeline teenust ostma. Haiglates on järjekorrad teenusele nii pikad, et inimene ei suudagi nii kaua oodata.

Mina pean väga oluliseks ennetustööks perekonnasidemeteadlikku tugevdamist (vanemakoolitused, tugigrupid lastevanematele jm). Samuti laste huvitegevustele suunamist, eeskujul näitamist vanemate poolt – viisakas käitumine, üksteisest lugupidamine, headus, hoolivus ja omavaheliste suhete kvaliteet. Vähendada asjade keskendumist, väärtustada väikeseid asju, olla tänulik, veeta koos aega, öelda aitäh ja vabandada kui oled käitunud halvasti. Märgake üksteist!

Hea Viljandi Valla elanik! Võta ühendust, räägime!

Riina Pürg
psühholoog
E-post: riina.purg@viljandivald.ee
Tel 5262783

Kersti Rätsep
Koolipsühholoog

Tel. 5388 2981
E-post: kersti.ratsep@viljandivald.ee

Mida koolipsühholoog teeb?

Koolipsühholoogi töö on natuke giidi tööga sarnane. Ma "kõnnin kõrval" koos õpilasega tema rajal. Suunan, viitan, peegeldan, aitan sõnastada. Jagan infot. Koolipsühholoog toetab õpilast, aitab tal iseenast paremini mõista, ka teisi inimesi paremini mõista. Normaliseerin ehk annan märku, et on ok tunnet tunda, reageerida. Aitan mõista, et tunne tuleb midagi ütleva, astu üks samm tagasi ja vaata, mis mõte oli enne tunde tekkimist. Selgitan reaktiooni - mõte, tunne, käitumine. Selgitan, et käitumine on otsus ja see, kuidas reageerida, on valik. Tunde ja käitumise vahel on tükike tühja maad. Seda saab igaüks ise valida ehk kontrollida, kuidas käituda. Annan märku, et igaüks on piisav just sellena, kes ta on. Koolipsühholoog on meeskonna töö tegija. Teen koostööd lapsega, lapsevanemaga, õpetajaga, teiste erialaspetsialistidega. Tehes koostööd, on õpilane paremini toetatud ja mõistetud. Ja loomulikult meie spetsialistidena, õpilasega tegeleda, oleme koostöös paremini hoitud. ☺

**Millega oled varem tegele-
lenud?**

Minu eelmine töökoht oli Viljandi Kutseõppekeskuses, kus olin koolipsühholoog. Mulle väga meeldis minu sealne töö. Töötada noorukieas inimestega on väga põnev ja väljakutsete rohke, samas nii palju pakkuv ja rikkalik. Õppisin noortelt iga vestlusega midagi.

Kuidas veedad vaba aega?

Vabal ajal võtan aega iseendale. Kuulan iseennast ja tegutsengi vastavalt sellele. Mulle meeldib väga lugeda, loen palju raamatuid. Vaatan krimi-seriaale, kus lahatakse palju inimpsüühikat ja käitumist. Käin kõndimas. Olen koos lähedastega ja teeme koos midagi vahvat. Teen kodus remonti. ☺

LÜHIDALT

Valla noored kergejõustiklased särasid Eesti meistrivõistlustel

3.-4. juulil selgitati Rakvere staadionil U18, U20 ja U23 vanuseklasside kergejõustiklaste seas välja Eesti meistrid.

N U18 odaviskes krooniti Eesti meistriks Kertu Tooming tulemusega 46.40. Eesti meistritiitli M U23 kõrgushüppes tõi koju Andreas Hantson tulemusega 1.80. M U18 kolmikhüppes saavutas Ailo Andri Hantson tulemusega 13.48 hõbemedali. N U23 odaviskes pälvis Jane Roosimägi tulemusega 47.57 hõbemedali. M U23 saavutas Andreas Hantson kaugushüppes tulemuse-

ga 6.99 kolmanda koha ja M U18 Ailo Andri Hantson kaugushüppes tulemusega 6.45 pronksmedali. N U23 pälvis Jane Roosimägi kaugushüppes tulemusega 5.80 pronksmedali. N U18 vanuseklassis lõpetas Kertu Tooming kuulitõuke tulemusega 13.02 ja pronksmedaliga. N U18 lõpetas Deneli Ojala kettaheites tulemusega 36.57 hõbemedaliga ja vasaraheites tulemusega 42.35 pälvis samuti teise koha. Suurim tänu treeneritele Ants Kuusikule ja Leho Estornile pühendunud töö eest!

Karin Mägi ja Arvo Nurm tulid neljakordseteks Baltimaade meistriteks

27.-28. juulil võistlesid meie kergejõustikuveteranid Valmieras Baltimaade meistrivõistlustel.

Kahte sportlikku päeva saatid vihm, päike, ühtedeidev spordirahvas ja vahelduvad emotsioonid. Täielikus lausajus peetud naiste ja meeste teatejooksud panid võistlustele väärrika punkti. Üliedukalt võistles Karin Mägi, kes pälvis 4 kuldmedalit - kõrgushüppes, 200 m jooksus, kuulitõukes ja 4x100 m teatejooksus. Hõbemedalid riputati Karini kaela

odaviskes ja 100 meetri jooksus.

Kaks kuldmedalit tõi koju Kätlin Jakk, kes võitis 800 m ja 1500 m jooksu. Artur Saar võitis kuulitõuke ja odaviske, pälvis hõbemedali raskusheites ja pronksi kettaheites. Arvo Nurm pälvis kuldmedali kuulitõukes, vasaraheites, raskusheites ja odaviskes ning hõbemedali kettaheites. Mati Mikk tõi koju kuldmedali 400 m jooksus ja hõbeda nii 100 kui ka 200 m jooksus. Aivar Hommik lõpetas vasaraheite ja raskusheite võistluse hõbemedaliga.

Kergejõustikus on tegijad meie valla noored!

8.-9. juulil võistlesid Rakveres Eesti meistrivõistlustel noored kergejõustiklased.

T U16 vanuseklassis saavutas Mirtel Kase kaugushüppes 2. koha tulemusega 5.60, kaotades esikoha ainult ühe sentimeetriga. Samale pjedestaali astmele jõudis Mirtel ka kolmikhüppes, saavutades 2. koha tulemusega 11.11. Mitmel alal tegi Mirtel võistlustel oma isikliku rekordi, mis annab lootust tulevikuks. T U16 vanuste seas jõudis medalile ka Hedvig Pärnmäe, kes lõpetas vasaraheites tublil kolmandal kohal tulemusega 36.23. Palju õnne

medalistidele ja kõikidele tublidele kergejõustikunoortele!

11. juulil Tartus toimunud U18 Balti võistkondlikel meistrivõistlustel võitis Eesti koondis 295 punktiga, teiseks jäi Leedu 275 punktiga ja kolmandaks Läti 217 punktiga. Eesti eest võistles ka kolm meie valla kergejõustiklast. Deneli Ojala saavutas vasaraheites tulemusega 42.67 ja kettaheites tulemusega 35.04 pronksmedali. Kertu Tooming pälvis odaviskes tulemusega 47.65 hõbemedali. Ailo Andri Hantson hüppas kolmikhüppes ennast tulemusega 13.86 neljandaks.

Seniorid tõid Eesti meistrivõistlustelt palju medaleid

6.-7. juulil toimusid Karksi-Nuia staadionil Eesti kergejõustikuseenioride suvised meistrivõistlused. Viljandi valda esindanud kergejõustiklased näitasid võistlustel häid tulemusi ja medalisaak oli väga väärikas.

Naiste arvestuses krooniti kaugus- ja kõrgushüppes oma vanuseklassis Eesti meistriks Karin Mägi. Hõbemedali pälvis Karin 100 meetri ja 200 meetri jooksus, odaviskes ning kuulitõukes. Kätlin Jakk krooniti Karksi-Nuias samuti kahekordseks Eesti meistriks - 1500 meetri ja 800 meetri jooksus. Meeste arvestuses tegi oma ära Asner Kolla, kes tõusis pjedestaali kõige kõrgemale astmele, pälvides Eesti meistritiitli kuulitõukes, Asner saavutas

lisaks ka kettaheites väga tubli teise koha. Mati Mikk jooksis end Eesti meistriks 100 ja 200 meetri jooksus. Kaugushüppes saavutas Mati teise koha ja 400 meetri jooksus kokmanda koha. Villu Kangro saavutas oma vanusegrupis kuulitõukes ja odaviskes teise koha. Kõige uhkema medalisaagiga läksid koju kaks meest: Artur Saar krooniti Eesti meistriks koguni viiel alal - kuulitõukes, odaviskes, kettaheites, vasara- ja raskusheites ning Arvo Nurm oli parim kuulitõukes, kettaheites, vasaraheites ja raskusheites. Palju õnne supervormis ja suurepäraseid tulemusi saavutanud kergejõustiklastele! Suur kummardus väga hea korraldustöö eest Jaak Israelile ja tema meeskonnale!

Spordikülje koostas

Mati Adamson, Holstre-Polli Spordikeskuse spordijuht

26. Holstre-Paistu maanteejooksul osales 228 väiksemat ja suuremat jooksjat.

Foto: Rain Porss

26. Holstre-Paistu maanteejooks sai ajalooks

Hiljuti möödus 790 aastat Paistu esmamainimisest. Sellisel tähtsal päeval kirjutas ennast ajalooraamatusse 228 väiksemat ja suuremat jooksusõpra.

Jooksupäeva silkasid säravaks 54 väikest jooksusõpra, kes andsid endast kõik Paistu spordiväljakul. Oli ääretult hea meel näha, et järelkasv kasvab peale suurte sihtidega. 5 kilomeetrisel põhidistantsil Holstre-Paistus läks starti 174 jooksjat ja käijat.

Väga võimsa tempoga alustas kohe algusest Morten Siht, kellel sel võistlusel vastast polnudki. Teise kohaga lõpetas jooksu Keio Kits ja kolmanda koha saavutas Joosep Tammemäe. Neljandana lõpetas võistluse Margus Han-

ni, kes edastas Rainer Leinust ja Tarmo Maistet. Naiste arvestuses oli seekord võitmatu Greete-Liisa Toom. Hõbedase medali sai kaela Kristel Vallaste ja kolmanda kohaga lõpetas jooksu Inga Kree. Neljas koht kuulus Ene Talule, kes jättis seljataha Karoline Pugali ja Anette Peltseri. Vanuserühmade parimad olid N16-20 võistlusklassis Anette Peltser, naistest Greete-Liisa Toom, N35-49 Kristel Vallaste, N50-59 Silja Mikk, N60-69 Lilian Estorn. M16-20 võitjaks osutus Morten Siht, meestest Keio Kits, M40-49 Tarmo Maiste, M50-59 Taavi Pilnik, M60-69 Alar Lõhmus ja M70+ Peet Paal.

Noortejooksu distants oli samuti 5 km ja parimad olid:

N8-11Iy-Ann Kiipus, Marleen Luhaäär ja Kaidi Karja, N12-15 Karmen Karja, Jane Bergman ja Ele-Mariin Tamm, M8-11 Uku Univer, Romet Osso ja Hugo Hansmann ning M12-15 Kuldar Jalast, Oskar Raudik ja Kaur Hanni. Õnnesoovid parimatele ja kiitus kõigile vapratele jooksjatele! Suur tänu korraldusmeeskonnale, Eesti Punase Risti vabatahtlikele ning ajavõtjale MTÜ Karksi Sport! Suur aitäh võistluse toetajatele - Viljandi COOP, Viljandi Ohumeister OÜ, Vitamin Well, Mones & Tuur OÜ, Viljandi vallavalitsus ja Holstre-Polli spordikeskus!

Tulemused leitavad: <https://my.raceresult.com/298124/>

Rannavõrkpalli maakondlikud meistrivõistlused lõppesid meie vallale edukalt

1.augustil tõmmati õhtupimeduses joon alla Viljandimaa meistrivõistlustele rannavõrkpallis. Naiste arvestuses krooniti maakonna meistriteks Viljandi valla neiu Maria ja Maarja Allik.

Hõbedase medali said kaela Kalmetu kooli kehalise kasvatuse õpetaja Keiti Takkel ja Nele Kask. Meeste arvestuses tuli võitjate Robin Kahu ja Martin Ruuli järel teisele kohale meie valla noormees Kaarel Kauts, kelle paariliseks oli Gert Marti Öunap. Ka pronksmedali mehed Rivo Arula ja Risto Laan on valla sargis suuri tegusid teinud.

Meeste arvestuses võisteldi kahes tugevusgrupis. Teises liigas võitsid Jarek Tigane ja Ardi Kikas. Neile järgnesid Viljandi valla mehed Kristjan Kaska ja Kaimar Männigo ning Kristo Kotlov ja Rasmus Lääne. Peeti ka individuaalset punktisarvestust ning turniiri parima mängija auhinna ehk MVP tiitli pälvis tugevamas grupis 85 punktiga Viljandi valla võrkpallur Riivo Rüütel.

Teise tugevusgrupi parima mängija tiitli omanikuks sai Jarek Tigane (80 punkti). Naiste turniiril kuulutati parimaks mängijaks Viljandi valla neiu Maria Allik (86 punkti), kes paraku pidi viimasel etapil hai-

Viljandimaa rannavõrkpalli meistrid Maria ja Maarja Allik.

Foto: Gea Allik

gestumise tõttu võistluse pooleli jätma. Soovime Mariale kiiret paranemist! Sama palju punkte oli ka Maarja Allikul. Viie etapi peale kokku käis Viljandis rannavõrkpalli mängimas 114 võrkpallurit. Täname kõiki valla võrkpallureid, keda oli liivas rah-

mimas tõesti palju! Õnnitleme kõiki parimaid ja eriti suur tänu meistrivõistluste korraldustiimile! Oli igati vägev turniir!

Täpsem info leitav: <https://www.facebook.com/share/p/ibUextEHeAknZydz/?>

TOIMETUS KÜSIB, VALLAELANIK VASTAB

Kuidas suvepuhkust veetsite ja mida soovitate külastada Viljandi vallas?

Robin (20. a), Viiratsi alevikust: "Pool suvest olin kaitseväes, Tapa, kuid käisin ka reisil Egiptuses ja ülejäänud aja olen teinud tööd, paigaldades kliimaseadmeid. Viljandi vallas soovitan kõigil külastada Loodi põrgu-orgu."

Elle (pensionär), Viiratsi alevikust: "Olen suvel tervisega kimpus olnud ja puhkuseleise väga ette võtnud ei olegi, kuid siiski sai korra koos lastelastega mere ääres, Valgerannas käidud. Mul on neli lapselast ning oleme ka käinud rabas, matkaradadel. Aga osa suve on ees ja kes teab mida veel ette võtan. Mina soovitan külastada RMK puhkekohti ja matkaradu, tasub käia seal, kus on sood ja rabad."

Serena Gloria: "Olime koos sugulastega nädal aega mere ääres Treimani lähedal, telkisime seal. Suvel käin ka Ruudikülas vanaema ja vanaisa juures. Soovitan veeta sõprade ja perega koos aega."

Ivo, Vasara külast, kes töötab Tapa erikoolis sotsiaalpedagoogina: "Suvel olen puhanud teiselt, kõiksugu koduseid töid tehes, kuid natuke tuleb ikka leida aega, et ringi ka sõita. Käisin suvel Saaremaal ja Hiiu maal, samuti Tallinnas emal külas. Meeldib külastada looduslikult kauneid paiku aga ka kirikuid. Koduvallas soovitan noortel tulla Väino Viidebaumi lehma vaatama, tema on ainuke kes meie piirkonnas loomakarja peab. Mõned noored ei teagi, et piim tuleb laudast mitte külmkapist".

Christabel ja Serena Gloria, Viiratsi kooli õpilased:

Christabel: "Suvel olen palju Ahimäe liivakarjääris ujumas käinud. Käisin ka Soomes tädil külas, ma olen ise ka Soomes päris kaua elanud. Soovitan minna ujuma Ahimäele."

Sandra (õpib ja töötab Carameli kohvikus), Viiratsi alevikust: "Suvel olen olnud natuke maal, vanemate juures ja natuke Viljandis. Käidud sai ka mere ääres telkimas. Ja üldse oleme sõpradega päris palju telkimas käinud, küll Karula järve ääres ja Pikassillas. Kuna Karula järv asub lähedal, sai sinna mindud jalgratastega. Soovitan nautida loodust koduvallas või teha ring ümber Viljandi järve."

**Küsitles Liia Sirel
Fotod Rain Porss**

HOROSKOOP

15. august – 15. september

Lövi 23. juuli - 22. august

Nüüd pole muud, kui sama hoo ja energiaga edasi stügise poole. Vaata, et liialt suurt hoogu ei võta ja hopsti jõulutaadi ees end avasta. Igaks juhuks õpi mõni salm, mine tea millal vaja läheb.

Neitsi 23. august - 22. september

Meri, jõgi, järv või dušš – et neist lemmikut valida, tuleb need kõik järele proovida. Tee seda enne järgmist horoskoopi teadmises, et dušš on selles niimistuse pisut ülearune.

Kaalud 23. september - 23. oktoober

Sellel kuul on sulle raske midagi soovitada, sest kaalul on palju – kui soovitada seda, siis miks mitte toda? Elu ongi üks lõputu kaalumise ja jumal tänatud, et meil on olemas kaalud – seier paneb asja paika.

Skorpion 24. oktoober - 22. november

Vahet pole, kas oled koera- või kassiinimene, hamster ja kilpkonn on ikka kadedad. Poputa lemmikuid ja ennastki meelepärases.

Ambur 23. november - 21. detsember

2+2=4 Kui keegi püüab sulle düstoopilist ulme sisendada, anna talle mataõpsi number.

Kaljuki 22. detsember - 20. jaanuar

See kuu soosib tegevusi õues – ka vetsus ja duššiall saab õues käia, kasuta võimalust. Kui endal välikäimlat pole, kasuta teiste või võta ette ja ehita enda oma käimla, kus hea on käia.

Veevalaja 21. jaanuar - 18. veebruar

Terita riistad – kes see ikka lössis saia süüa soovib.

Kalad 19. veebruar - 20. märts

See kuu tasub üks priskem heategu teha – vali ise, kellele teed, teadmises, et teed lõpuks endale. Viljandi Statoilis olla preili Lehtmed nähtud ja tal tundus hästi olevat, ära siis temale see kuu tee.

Jäär 21. märts - 20. aprill

Ei ole mõtet niisama passida aga kui on selline tunne, tuleb tegutseda tunde ajal, kasvõi passides.

Sõnn 21. aprill - 20. mai

Sind ümbritsev soosib sind ümbritsetavana üksnes juhul, kui sa ümbritsevat soosid – lihtne.

Kaksikud 21. mai - 21. juuni

Sul tasub nüüd küll kuuks järele mõelda ja mitte enne seda hoogsalt järeltada hakata – mida sa nüüd korda oled saatnud?

Vähk 22. juuni - 22. juuli

Sina oled seekordne viimane – naudi, sest viimaselt kohalt on võimalik üksnes tõusta või välja langeda. Meie sind välja ei langeta ning julgustame ikka kaasa lööma!

TEATED

• Küttepuude, pelleti ja briketi müük üle Eesti. www.puu24.ee või helista 5200093, 6000136

• Eterniit, profiilplekk, bituumensindel katusetööd. Puitfassaadide ehitus ja viimistlustööd. mehitus@gmail.com 53529476.

• Laarox OÜ ostab metsa- ja põllumaad. Pakume parimat hinda. Telefon 5527322

• Ostan nõukogude aegsete sõiduautode kasutamata varuosi. Võib pakkuda seismajäänud VAZ sõidukit Tel 5565 1952

• Kodumasinat remont, varuosad. Tel. 517 9771 või merton@hotmail.ee

• Müüa 3-m küttepuid koos veoga. Tel.5074553

• Müüa soodsalt kuivi kütteklotse 40l võrkkottides ja müüa kuivi kaminapuid lepp, kask 40l võrkkottides. Vedu tasuta! Tel.56380516

Sündmusi Viljandi vallas

P17.-18.08 49. Eesti omavalitsuste suvemängud Saaremaal.

18.08 kl 12 Petangiturniiri 4. etapp Kärstnas.

18.08 kl 12 Kalmetu DG park 3x8 Kalmetu discgolfipargis.

19.-25.08 Puhkepäeva rattamatk Holstre-Polli spordikeskusesse.

20.08 kl 14 Viiratsi kodukohvikute päev.

21.-22. 08 kl 18 Balti kett 35, vanatehnika päevad läbivad Viljandi valda.

21.08 kl 18 VAK Staier seeriajooks, IV etapp (10 000 m) Viljandi MK meistrivõistlused Viljandi staadionil.

23.08 kl 18 Nädalamäng Saarepeedi discgolfipargis.

24.08 Superkross Raassillas.

24.08 kl 11 Viljandi valla külade päev Holstre-Polli spordikeskuses.

24.08 kl 11 Mustla DiscGolf 2024 Mustla discgolfipargis.

26.08- 1.09 Puhkepäeva rattamatk Võistre puhkekeskusesse.

28.08 kl 17-20 Viljandimaa orienteerumispäevak Raassillal.

29.08 kl 18 Kergejõustiku öhtu lastele Tarvastu Gümnaasiumi staadionil. Kavas mitmevõistlus. Osavõtjad vanuses 6-12 a.

30.08 kl 18 Nädalamäng Saarepeedi discgolfipargis.

31.08 kl 11 Viljandi valla meistrivõistlused jalgpallis Heimtali staadionil.

1.09 kl 16-19 Mänguaasta algab. Tarvastu lasteaia 8. sünnipäev. Teadusteater. Mustla õppekoha õueala, halva ilma korral toimub Mustla Rahvamajas.

6.09 kl 18 Nädalamäng Saarepeedi discgolfipargis.

7.09 kl 10 Mulkide aastalaat Mulgi elamuskeskuses.

8.09 kl 12 Petangiturniiri 5. etapp Kärstnas. Finaalvõistlus.

11.09 kl 17-20 Viljandimaa orienteerumispäevak Viiratsis.

12.09 kl 12 Kalmetu DG-PARK 3X8 Kalmetu discgolfirajal.

Tallinnas & Harjumaal **105,8 MHz**
Raplamaal **91,3 MHz**
Pärnumaal **92,7 MHz**
Virumaal **97,0 MHz**
Kesk-Eestis **101,0 MHz**
Lääne-Eestis **94,2 MHz**

www.treraadio.ee

Tartu- & Jõgevamaal **104,7 MHz**
Põlva- & Võrumaal **101,7 MHz**
Viljandimaal **93,7 MHz**

www.ringfm.ee

VANA-VÕIDU PIIRKONNA SEENIORID!

Oktoobris on oodatud Vana-Võitu laulma, pilli mängima ja näitlema kõik seeniorid lähedalt ja kaugemalt. Huviringe juhendab Silva Jõulu.

Kui soovid kord nädalas eakaaslastega kohtuda, helista tel 53482250, Silva.

Parandame vigu

Juuli lehes, lõpetajate küljel, on Saarepeedi kooli lõpetajate nimesse sattunud vead.

Avaldame nimesid uuesti ja palume vabandust!

**Angeelika Hunt
Lisandra Vene
Sven Villem**

KUU FOTO

Seeni on palju ja panged rasked - Viljandi valla sädeinimene Eha Kasak leidis abikäe metsapulli näol.
Foto: Eha Kasak

**Pottsepatööd
Loodusehitus
Üldehitus**

+372 5675 1468

www.stoneandcrystal.ee

Ostame aastaringselt heina ja silo!

Kuiva eksportheina ostutingimused:

RULON põllumehe juures autole laetuna
(min. kaal 250 kg, niiskus alla 15%)

- Proteiin 6,00% - 9,99% - hind kuni 80 eur/t
- Proteiin üle 10,00% - hind kuni 85 eur/t

NELIKANT PAKK põllumehe juures autole laetuna
(min. kaal 450 kg, niiskus alla 15%)

- Proteiin 6,00% - 9,99% - hind kuni 86 eur/t
- Proteiin üle 10,00% - hind kuni 91 eur/tn

Maksetähtaeg 60 päeva peale heina Golden Fieldsi tehasesse tarnimist ja kvaliteedi määramist.

Umbrohu sisaldus ei tohi pakis/ruloonis ületada 9,99%.

Kaup peab vastma heinale tavapäraselt esitatud nõuetele, mitte sisaldama toksilisi osakesi ega eluskahjureid, värvus roheline.

Ei ole lubatud ebaloomulikku lõhna ega hallitust.

Niiskusega 15,00%...18,99% heina ostetakse kokku allahindlusega -12 eur/t

Huvi korral ühendust võtta

Villu Talmel +372 5335 9418, e-post: villu.talmel@goldenfields.ee

Alo Alt +372 5551 3329, e-post: alo.alt@goldenfields.ee

Õnnitleme uusi ilmakodanikke!

LEENU LÜISTE
13.06.2024

KRISTOFER KARMA
29.06.2024

EDUARD PEVGONEN
03.07.2024

ELOREEN LUMERA
03.07.2024

REBEKA REISSPASS
06.07.2024

LILY SAAR
11.07.2024

MAIKO LÄÄNESAAR
18.07.2024

SVENDER OSILA
18.07.2024

SAARA PÕDRA
26.07.2024

RIIUDI LAANDE
30.07.2024

HENRY ROBAM
30.07.2024

HUGO MARTIN ORAV
30.07.2024

LEON LOORBERG
31.07.2024

MARLEEN VESKI
31.07.2024

Õnnitleme sünnipäevalapsi!

HERTA TAMMEPÕLD	103. 23.08.1921	Mustivere küla
HELJU MEHO	96. 13.08.1928	Anikatsi küla
ELLI GRIGORJEVA	95. 30.08.1929	Veisjärve küla
GALINA METUS	94. 13.08.1930	Vanamõisa küla
VASSILIISA BOBULINSKAJA	16.08.1930	Viiratsi alevik
ANNA-MARIE SÄRK	26.08.1930	Tobraselja küla
LILJA LEEMET	93. 19.08.1931	Uusna küla
HEINO STERN	20.08.1931	Viiratsi alevik
HELJUT LEPIKULT	91. 01.08.1933	Alustre küla
ENDEL PRIKS	06.08.1933	Viiratsi alevik
ELLEN KIVI	09.08.1933	Odiste küla
ASTRID NEEME	12.08.1933	Viiratsi alevik
TONJA STARAVOITOVA	16.08.1933	Viiratsi alevik
SILVIA LEISNER	17.08.1933	Mustla alevik
HILLAR TASKA	23.08.1933	Kolga-Jaani alevik
ELVINE VELL	27.08.1933	Tinnikuru küla
SALME LEHTMETS	90. 05.08.1934	Mustla alevik
LINDA TAMMIKU	06.08.1934	Kolga-Jaani alevik
TAISIA KOLPAKOVA	10.08.1934	Marjamäe küla
ELLE KOORT	85. 20.08.1939	Meleski küla
GALINA PÄHNAPUU	23.08.1939	Porsa küla
MILLI KESA	24.08.1939	Uusna küla
AIME PRINZMANN	27.08.1939	Pärsti küla
LEMBIT KUTSAR	28.08.1939	Tohvri küla
ELLEN KIIS	80. 07.08.1944	Kolga-Jaani alevik
SIRJE LOKKO	09.08.1944	Viiratsi alevik
MATI BETLEM	12.08.1944	Viiratsi alevik
VARJE HANSALU	12.08.1944	Jämejala küla
VELLO KASE	13.08.1944	Oorgu küla
ARNO IND	16.08.1944	Vissuvere küla
AALTO LUIDE	23.08.1944	Vana-Võidu küla
ROSTISLAV GAPONTŠUK	29.08.1944	Mustla alevik
JOHAN LEPA	30.08.1944	Holstre küla

KIRIKUTES

**TARVASTU
PEETRI KOGUDUSES**

18. august, kl 11.00 13. nelipühajärgse pühapäeva jumalateenistus.

20. august, kl 11.00 Taasiseseisvumispäeva tänujumalateenistus.

1. september kl 11.00 15. nelipühajärgse pühapäeva jumalateenistus.

Mara Ljutjuki maalinäituse lõpetamine.

8. september, kl 11.00 16. nelipühajärgse pühapäeva jumalateenistus.

15. september, kl 11.00 17. nelipühajärgse pühapäeva jumalateenistus.

**EELK PAISTU
MAARJA KOGUDUSES**

25.august, pühapäev kell 14, 14. pühapäev pärast nelipüha. Missa juhtmõte: Meie ligimene

8.september, pühapäev, kell 14 Ussimaarjapäeva kontsertpalvus. Indrek Jurtšenko – tenor, Külli Erikson – orel. Kavas: Maarja-temaatilised laulud

Kell 15 Paistu Maarja kiriku uute kellade pühitsemise talitus. Teenib: Lõuna-Eesti piiskop Marko Tiitus

22.september, pühapäev, kell 14, 18. pühapäev pärast nelipüha. Missa juhtmõte: Kristlase

vabadus

**EELK KÕPU
PEETRI KOGUDUSES**

Taotleme seda, mida on vaja rahuks ja üksteise ülesehitamiseks! Rm 14:19

N, 22.august kell 11 armulauaga kirikutund Lohavere Ravi- ja Hooldekeskuses

P, 25.august kell 11 armulauaga jumalateenistus

P, 8. september kell 11 sõnajuumalateenistus

12.-13.september Koguduse reis Soome - külla sõpruskogudusele Keraval

**LALSI PÜHA
NIKOLAUSE KIRIKUS**

Pühapäeval, 25. augustil kell 10 Lalsi Püha Nikolause kirikus jumalik liturgia.

Pärast liturgiat toimub koguduse täiskogu aastakoosolek. Teenistused Lalsi kirikus toimuvad tavapäraselt iga kuu viimasel pühapäeval kell 10.

**VILJANDI JEHOOVA TUN-
NISTAJATE KOGUDUSES**

Pühapäeviti kell 11 toimub pooltunnine loeng elulistel teemadel piibli vaatevinklist.

Ülekannet on võimalik vaadata ka internetis või kuulata telefoni teel.

Viljandi Valla Teataja

Viljandi Vallavalitsuse väljaanne

Tegevtoimetaja Raivo Lott

Toimetusel on õigus tekste lühendada ja korrigeerida.

e-post ajaleht@viljandivald.ee

Kontakttelefon 5303 5482 (üldinfo), 5304 2447 (toimetaja)

Kodulehekülg www.viljandivald.ee